

Tradició remeiera

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Vilobí del Penedés
Emplaçament Vilobí del Penedés

Coordenades:

Latitud: 41.39012
Longitud: 1.66358
UTM Est (X): 388269
UTM Nord (Y): 4582927

Classificació

Número de fitxa 08304 - 75
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Costumari
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Està desapareixent
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dv., 24/09/2004 - 02:00

Descripció

La Sra. Rosa Marquès Vidal, veïna de Vilobí del Penedès, va fer memòria d'algun dels remeis tradicionals que la seva mare, la Sra. Rosa Vidal, aplicava per guarir algunes de les malalties dels seus veïns. Tots els seus remeis estaven basats en el coneixmenet profund i tradicional de les herbes i el medi en el qual vivia. El coneixement li havia trasmés de forma oral la seva mare, malgrat que era la seva padrina la que realment

tenia fama de ser una gran remeiera i conèixer molts remeis tradicionals. Aquest tipus de servei ho aplicaven a tothom qui ho demanava de forma gratuïta. Els demandants no eren només veïns de Vilobí, sinó que sovint hi recorria gent d'altres municipis de l'entorn. Aquest tipus de coneixement s'havia transmès entre les dones de la seva família, sent només elles les úniques de Vilobí que ho posseïen. A continuació es descriuen alguns dels remeis que la informant recordava.

- Remei per treure l'aire (mal d'ossos, refredat i malestar general)

En aquest cas la remeiera anava a casa del malalt i omplia un plat fondo amb aigua fins a la vora i la deixava reposar fins que estigués ben quieta (l'aigua). A continuació es presignava. Agafava aigua amb un setrill i roixava amb unes gotes al malalt tot resant. Durant aquest procés també era molt important dir explícitament el nom de la persona i el lloc on havia nascut. A continuació tirava tres gotes d'oli al plat amb aigua. Si les gotes d'aigua s'escampaven el pacient realment tenia el mal i s'havia de treure l'aire. El procés curatiu de treure l'aire consistia en tallar amb un ganivet les gotes d'oli escampades al plat d'aigua, i a continuació la remeiera sortia al carrer amb el plat i tot resant tirava l'aigua cap al darrera, expulsant el mal de casa. Al cap d'un parell de dies els malats notaven una millora.

- Remei contra el

Per guarir als nens afectats de s'agafa un grapat d'una planta. Es collien quatre o cinc branques i es deixaven sobre una pedra propera al lloc on s'havien collit. A continuació es collien quatre o cinc branques més i es col·locaven dins un saquet de roba que s'engaxava (normalment amb una agulla) a la roba del nen de tal manera que li fregava la pell. Al cap d'uns quants dies quan s'assecaven tant les herbes del saquet com les deixades sobre la pell, el mal es curava.

- Remei contra els còlics dels nounats.

Per aliviar els còlics infantils dels nounats es feia servir una planta anomenada (Cuombros), que antigament abundava en les zones rocalloses, normalment prop de les pedreres. Aquesta planta fa una flor semblant a un aglà. Aquesta mena d'aglà es xafava i es col·locava amb una cataplasma prop del melic del nen, aliviant els símptomes.

- Guarir l'espatllat

Normalment es deia que una persona tenia un "espatllat" o estava "espatllada" quan tenia mal de panxa, inapetència o sensació de basques. Per saber si s'estava o no "espatllat", la nit de Sant Joan s'havien de collir dues canyes, o bé una canya que s'obria per la meitat. El malalt es col·locava les dues canyes en posició perpendicular al cos a l'alçada de la panxa. Un dels extrems havia de tocar la paret. Si s'estava "Espatllat" es podia veure com aquestes dues canyes s'acostaven per l'extrem que quedava lliure i finalment es creuaven. Aquesta operació es repetia dos o tres dies fins que es tornava a tenir apetit.

Observacions:

Aquest tipus de tradició remeiera va ser aplicada per última vegada per la Sra. Rosa Vidal, la informant (Sra. Rosa Marquès Vidal) només ho havia vist aplicar o ho havia sentit explicar. (Cont. Descripció):

- Remei contra el mal de coll

Quan es patia mal de coll es col·locava una "pegat" o "cataplasma" d'una herba anomenada rabanissa fins que es curava.

- Remei contra el "feel sobreexit" o inflamació de fetge.

Aquest remei va ser explicat per la Sra. Pepita Marquès Guasch de Can Fontanals, a la qual la Sra. Rosa Vidal li havia aplicat de petita. Quan es diagnosticava en una criatura aquest tipus de mal qualificat com a "feel sobreexit", i que devia tractar-se d'algun tipus d'inflamació del fetge, es collia un tipus d'herba amb la qual es feia una infusió diària. Algunes de les fulles o branques d'aquesta herba es

deixaven sense arrencar al lloc d'origen. Al pacient se li administrava aquesta infusió durant set dies seguits. Durant aquests set dies el pacient havia d'orinar a sobre del manoll d'herbes que havien quedat al lloc de recollida. Al cap de set dies de veure l'infusió i orinar, les herbes plantades s'havien assecat i el mal havia marxat.

Història

Informació oral facilitada per la Sra. Rosa Marquès Vidal